

Au commencement de chaque livre se trouve une belle miniature en or et couleurs.

Fol. 178 V.: Ego Wynandus abbas monasterii Epternacensis allego, dico et propono, qualiter ecclesia parrochialis in Epternaco heu quondam per ignis consumpcionem sit devastata, sic quod eadem ecclesia indiget reformatione in tectura et in fenestris, quare parrochiani ibidem dicunt, arguunt et concludunt quod ego eam reformare debeam ratione abbacialis dignitatis, eo quod pociozem porcionem decimarum ibidem visus sum habere; attento eciam quod de eadem reformatione facienda non possum me excusare, sed potius eam complere inducar; sunt tamen quamplures tam de officiatis monasterii mei et vasalli qui habent quasdam particulas decimarum infra bannum seu limites Epternacensis confinii. Quero igitur, an ipsi sic habentes decimas in districtu eiusdem ecclesie parrochialis teneantur contribucionem secundum exigenciam suarum decimarum ad reformationem ecclesie predictae an non.

Responsio magistri Conradi de Fryburg, decretorum doctoris.

Reverende pater et domine. In reformandiis (sic) ecclesiis multum ponderamus consuetudinem communem; non enim iura ita clare determinant, quis ad talem ecclesiarum reformationem teneatur, sed consuetudo in hoc attenditur, presertim ubi est consuetudo. Ad casum ergo propositum respondendo, premitto quod communis consuetudo habet quod pastor ad reformationem chori tenetur, patroni vero id est percipientes decimas ad navim ecclesie, communitas autem ad turrim etc. Unde dico quod omnes percipientes decimas in hoc casu, salvo iudicio meliori, teneantur ad reformationem navis ecclesie sive ventris iuxta proporcionem decime quam percipiunt, ut qui plus percipit, plus contribuat, et qui minus, minus solvat. Ad hoc facit: Non est ferendus qui lucrum amplectitur, onus autem subire recusat C. de cadu. toll. l. una § pro sº in fine. Ad idem facit regula: Qui sentit onus, et regula: Racioni li. VI. In talibus tamen ut predixi, consuetudo valde operatur que attendenda est, quis et quantum contribuere debeat. Et si non est consuetudo, de percipientibus decimas dicerem quod omnes qui percipiunt decimas, tenentur contribuere iuxta quantitatem decime quam percipiunt ab ecclesia ut supra.

Responsio magistri Iacobi Clant decretorum doctoris.

Sicut subiungit vestra peticio, an habentes particulares decimas in parrochia igne consumpta debeant contribuere pro illius reedificatione, dico quod si illas possident ab ecclesia, quod debent pro rata contribuere ut habetur in c. 12, c. de hiis de ecc. edifi. et in c. si monachus XVI q. 1. Qui enim emolumentum percipit, merito et